सिन्धुली जिल्लाका संस्थागत तथा सामुदायिक विद्यालयका कक्षा पाँचमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको अध्ययन

त्रिभुवन विश्वविद्यालय शिक्षाशास्त्र सङ्काय नेपाली भाषा शिक्षा विभागअन्तर्गत

स्नातकोत्तर (एम.एड) तह दोस्रो वर्षको नेपा. शि. ५९८ पाठ्यांश

पूरा गर्ने प्रयोजनका लागि प्रस्तुत

शोधपत्र

शोधकर्ता

भानुभक्त श्रेष्ठ

रजिष्ट्रेशन नं. ९–२–२३३–८–२००३

परीक्षा रोल नं. २३३००९८/२०६६

सिन्धुली बहुमुखी क्याम्पस

नेपाली भाषा शिक्षा विभाग

सिन्धुली

२०६८

स्वीकृति पत्र

त्रिभुवन विश्वविद्यालय शिक्षाशास्त्र सङ्कायअन्तर्गत सिन्धुली बहुमुखी क्याम्पस नेपाली भाषाशिक्षा विभागका छात्र भानुभक्त श्रेष्ठद्वारा उप.प्रा. देवीप्रसाद सुवेदीको निर्देशनमा स्नातकोत्तर तह द्वितीय वर्षको (नेपा.शि ५९८) पाठयांश पूरा गर्ने प्रयोजनार्थ तयार पारिएको प्रस्तुत **सिन्धुली जिल्लाका संस्थागत तथा सामुदायिक विद्यालयका कक्षा ५ मा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको अध्ययन** शीर्षकको शोधपत्र सम्बन्धित तहका लागि उपयुक्त देखिएकाले स्वीकृति प्रदान गरिएको छ ।

मिति : २०६८/०३/२२

शोधपत्र मूल्याङ्कन समिति

क्र.स.	नाम	हस्ताक्षर
१.		
२.		
३.		
४.		

शोधनिर्देशकको सिफारिस पत्र

त्रिभुवन विश्वविद्यालय शिक्षाशास्त्र सङ्काय अन्तर्गत सिन्धुली बहुमुखी क्याम्पस नेपाली भाषा शिक्षा विभाग स्नातकोत्तर तह दोस्रो वर्षको नेपा.शि. ५९८ पाठ्यांशको प्रयोजनार्थ प्रस्तुत **'सिन्धुली जिल्लाका संस्थागत तथा सामुदायिक विद्यालयका कक्षा ५ मा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको अध्ययन'** शीर्षकको शोधपत्र शोधार्थी भानुभक्त श्रेष्ठले मेरो निर्देशनमा तयार गर्नुभएको हो । परिश्रमपूर्वक तयार पार्नुभएको यस शोधकार्यप्रति म पूर्णरूपमा सन्तुष्ट रहेको छु र आवश्यक मूल्याङ्कनका लागि सिफारिस गर्दछु ।

मिति : २०६८/ ०३ / २२

....

शोधनिर्देशक

देवीप्रसाद सुवेदी

उप-प्राध्यापक

कृतज्ञताज्ञापन

प्रस्तुत **सिन्धुली जिल्लाका संस्थागत तथा सामुदायिक विद्यालयका कक्षा पाँचमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको अध्ययन** शीर्षकको शोधपत्र मैले नेपाली भाषा शिक्षा विभाग स्नातकोत्तर तहको दोस्रो वर्षको नेपा.शि.५९८ पाठ्यांशको प्रयोजनका लागि आदरणीय गुरु उप.प्रा. देवीप्रसाद सुवेदीज्यूको कुशल निर्देशनमा तयार पारेको हुँ । प्रस्तुत शोधपत्र तयार गर्ने सन्दर्भमा आफ्ना अति व्यस्त समयमा पनि आइपरेका विभिन्न समस्या र शोध तयारीका लागि समय निकाली सही पथप्रदर्शन गराएर अघि बढ्न उत्प्रेरित गर्नु भएकोमा उहाँप्रति हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्दछु ।

शोधपत्र तयारीका लागि विभागीय स्वीकृति प्रदान गर्नुहुने विभागीय प्रमुख उप.प्रा. भानुभक्त गुरुa, आदरणीय गुरु उप.प्रा. अर्जुनप्रसाद पौडेल एवम् सम्पूर्ण गुरुवर्ग तथा प्रस्तुत विषयमा शोधकार्य गर्ने अवसर जुटाउने नेपाली भाषा शिक्षा विभागप्रति हार्दिक कृतज्ञता ज्ञापन गर्दछु । प्रस्तुत शोधपत्र तयार पार्दा आवश्यक सामग्री उपलब्ध गराइदिने सिन्धुली बहुमुखी क्याम्पस पुस्तकालयप्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु । यसरी नै आर्थिक र व्यावहारिक समस्यासँग सङ्घर्ष गर्दै आफ्नो अमूल्य श्रम र पसिना खर्चेर मेरो अध्ययनलाई यस अवस्थामा ल्याइपुऱ्याउने पिता ललित कुमार श्रेष्ठ र माता सिता श्रेष्ठप्रति म आजीवन ऋणी छु । आफूले व्यावहारिक बोझ थामेर मलाई शोधकार्य पूरा गर्ने वातावरण मिलाइदिने जीवन सa\|गनी गायत्री श्रेष्ठ तथा साथी सूर्यकुमार तामाa लोकमणि तिमल्सिनाप्रति पनि हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु ।

त्यसै गरी प्रस्तुत शोधकार्यमा प्रत्यक्ष तथा परोक्षरूपमा सहयोग गर्नुहुने साथीहरू कृष्ण प्रसाद पन्त, देवविक्रम थापा, निरज कार्की प्रति पनि हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु र शुद्धसँग टङ्कन गरिदिने पुष्प कुमार तमाaप्रति आभार प्रकट गर्दछु ।

अन्त्यमा म यस शोधपत्रको मूल्याङ्कनका लागि सिन्धुली बहुमुखी क्याम्पस नेपाली भाषा शिक्षा विभाग सिन्धुली समक्ष पेस गर्दछु ।

मितिः २०६८/ ०१/२२

शोधार्थी

भानुभक्त श्रेष्ठ

नेपाली भाषा शिक्षा विभाग

सिन्धुली बहुमुखी क्याम्पस

सिन्धुली

शोधसार

शोधशीर्षक : **सिन्धुली जिल्लाका संस्थागत तथा सामुदायिक विद्यालयका कक्षा ५ मा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको अध्ययन**

शोधार्थी : भानुभक्त श्रेष्ठ

शोधनिर्देशक : उप.प्रा. देवीप्रसाद सुबेदी

क्याम्पस : सिन्धुली बहुमुखी क्याम्पस नेपाली भाषा शिक्षा विभाग सिन्धुली ।

शैक्षिक वर्ष : २०६४/०६६

पृष्ठ सङ्ख्याः **५०± २०**

अध्याय : पाँच

शोध प्रक्रिया :

प्रस्तुत शोधपत्र सिन्धुली बहुमुखी क्याम्पस शिक्षाशास्त्र सङ्काय नेपाली भाषा शिक्षा विभागअन्तर्गत एम.एड. दोस्रो वर्ष नेपा.शि. ५९८ पाठ्यांशको प्रयोजनका लागि तयार गरिएको हो ।

सिन्धुली जिल्लाका संस्थागत तथा सामुदायिक विद्यालयका कक्षा ५ मा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको पठनबोध क्षमताको अध्ययन गर्नु यस शोधकार्यको प्रमुख उद्देश्य हो । यस अन्तर्गत सिन्धुली जिल्लाका संस्थागत तथा सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको लैङ्गिकता, स्थानीयता, विद्यालयको प्रकृति र भाषिक पृष्ठभूमिको आधारमा अध्ययन विश्लेषण गर्ने कार्य गरिएको छ ।

प्रस्तुत शोधपत्रको लागि सामग्री सङ्कलन गर्ने क्रममा प्राथमिक स्रोतको रूपमा सिन्धुली जिल्लाका ६ संस्थागत र ६ सामुदायिक विद्यालयका १०/१० जना विद्यार्थीहरू गरी जम्मा ६ विद्यालयका १२० जना विद्यार्थीलाई नमुनाका रूपमा

लिइएको छ भने गौण सामग्रीका रूपमा पूर्वकार्यहरू, सन्दर्भ पुस्तकहरू, पत्रपत्रिकाहरू तथा लेखरचनाहरू रहेका छन् ।

जम्मा पाँच अध्यायमा सङ्गठित प्रस्तुत शोधपत्रलाई क्रमशः शोधपरिचय, सैद्धान्तिक परिचय, व्याख्या तथा विश्लेषण, तुलनात्मक विश्लेषण र निष्कर्ष तथा सुझावहरू दिइएको छ ।

सङ्क्षेपीकृत शब्दसूची

अप्र.	अप्रकाशित
क्र.सं.	क्रम संङ्ख्या
पृ	पृष्ठ
प.नि.का	परीक्षा नियन्त्रण कार्यालय
उपप्रा.	उपप्रध्यापक
ई.सं.	इश्वी संम्वत्
चौ.सं	चौथो संस्करण.
ते.सं.	तेस्रो संस्करण
छै.सं.	छैटौं संस्करण
त्रि.वि.वि.	त्रिभुवन विश्व विद्यालय
जि.शि.का.	जिल्ला शिक्षा कार्यलय
ने.रा.प्र.प्र.	नेपाल राजकीय प्रज्ञा प्रतिष्ठान
प्रा.	प्राध्यापक
पा.वि.के.	पाठ्यक्रम विकास केन्द्र
प्रा.लि	प्राइभेट लिमिटेड
प्रा.ने.श	प्रायोगिक नेपाली शब्दकोश
पाँ.सं.	पाँचौ संस्करण
नेबृश	नेपाली बृहत शब्दकोष

वि.सं.	विक्रम सम्वत्
मा.वि.	माध्यमिक विद्यालय
उ.मा.वि.	उच्च माध्यामिक विद्यालय

शोध प्रतिवेदनमा प्रयोगमा भएका अङ्ग्रेजी शब्दसूची

T Test

Mean

Standard Deviation

Percentage